

Forberedt 16-09-2024
Revidert: (dato) -
SDS Versjon 1.0

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet / stoffblandingen og av selskapet / foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Illustration Marker
Fargekode: 1, 7, 12, 19, 22, 31, 38, 41, 47, 52, 54, 64, 98
UFI: 9NGA-QVPW-520E-EE10

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**Anbefalt bruk:**

Visuell kunst og hobby.

Bruk som frarådes:

Dette produktet må ikke brukes til andre formål enn det som er anbefalt, uten først å søke råd hos leverandøren.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Selskapsopplysninger:**

www.cchobby.com
Rasmus Færchs Vej 23
7500 Holstebro
Denmark
Tlf.: +45 96 13 30 10

Kontaktperson og mail:

compliance@cchobby.dk

Sikkerhetsdatablad er forberedt og validert av:

Mediator A/S, Centervej 2, DK-6000 Kolding. Konsulent: RC

1.4. Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen på tlf.nr.: +47 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP (1272/2008):
Flam. Liq. 2;H225
Aquatic Chronic 3;H412

Se fullstendige H-setninger under avsnitt 16.

2.2. Merkingselementer**Signalord:**

Fare

Meget brannfarlig væske og damp. (H225)
Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann. (H412)

Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. (P101)
Oppbevares utilgjengelig for barn. (P102)
Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen flamme og andre antenningskilder. Røyking forbudt. (P210)
Unngå utslipp til miljøet. (P273)
Innhold/beholder leveres i samsvar med lokale bestemmelser. (P501)

2.3. Andre farer

Produktet inneholder organiske løsemidler. Gjentatt utsettelse for organiske løsemidler kan gjøre skade på sentralnervesystemet og indre organer, for eksempel lever og nyrer.

Annen merkning:

-

Annet

-

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1./3.2. Stoffer / Stoffblandinger

Innholdsstoff	Index-nr. / REACH-Reg. nr.	CAS-nr.	EF-nr.	CLP-klassifisering	Vkt/Vkt %	Note
Etanol	- / -	64-17-5	200-578-6	Flam. Liq. 2;H225	70 - 80	1
Propylenglykolmonometyleter	- / -	107-98-2	203-539-1	Flam. Liq. 3;H226, STOT SE 3;H336	5 - 15	1
Basic Yellow 37	- / -	6358-36-7	228-770-5	Acute Tox. 3;H301, Skin Corr. 1;H314, Eye Dam. 1;H318, Aquatic Acute 1;H400 - M=1, Aquatic Chronic 1;H410 - M=1	0 - 1	2
Basic Yellow 51	- / -	83949-75-1	281-435-5	Acute Tox. 4;H302, Eye Irrit. 2;H319, Aquatic Chronic 2;H411	0 - 5	3
Basic Red 14	- / -	12217-48-0	235-399-2	Eye Irrit. 2;H319, STOT SE 3;H335	0 - 5	4

- 1) Stoffet er et organisk løsemiddel.
 2) Inkludert i fargene 07, 12, 19, 31, 38, 41, 98.
 3) Inkludert i fargene 01, 19, 22, 31, 47, 52, 54, 64.
 4) Inkludert i fargene 01, 07, 22, 64.

Se fullstendige H-setninger under avsnitt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Indånding:

Ved ubehag: Oppsøk frisk luft.
 Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.

Svelging:

Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker.
 Oppsøk lege ved ubehag.

Hudkontakt:

Vask huden med såpe og vann.
 Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.

Øyekontakt:

Skyll med vann (bruk helst utstyr til øyevask) inntil irritasjonen går over. Oppsøk lege hvis symptomene ikke forsvinner.

Forbrenning:

Skyll med vann inntil smertene opphører. Fjern klær som ikke sitter fast i huden, kontakt lege eller sykehus. Fortsett om mulig skyllingen til legen overtar behandlingen.

Annen informasjon:

Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Kan virke lett irriterende på hud og øyne.

Nevrotoksiske virkninger: Produktet inneholder løsemiddel, som kan ha effekt på nervesystemet. Symptomer på nevrotoksisitet kan være; manglende appetitt, hodepine, svimmelhet, øresus, prikkende følelser i huden, frysninger, kramper, konsentrasjonsvansker, tretthet mm. Gjentatt eksponering for løsemidler kan resultere i at hudens naturlige fettlag brytes ned. Huden vil deretter være mer utsatt for opptak av skadelige stoffer som f.eks. allergener.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Vis dette sikkerhetsdatabladet til lege eller legevakt.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Slökkingsmidler

Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke.
 Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Meget brannfarlig væske og damp.
Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft.
Kan utvikle helseskadelige røykgasser med karbonmonoksid ved brann.
Utsettelse for produkter under nedbryting kan medføre helserisiko.

5.3. Råd for brannmannskap

Hvis det er risiko for eksponering for damper og røykgasser, skal det brukes åndedrettsvern med lufttilførsel.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp**6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

Unngå å puste inn, unngå kontakt med hud og øyne.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå unødvendige utslipp til omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Ta opp mekanisk.

6.4. Henvvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring**7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

Produktet må brukes på steder med god ventilasjon.
Røyking og bruk av åpen ild forbudt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Produktet bør oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l.
Må ikke utsettes for oppvarming (f.eks. sollys).
Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket.
Oppbevares brannsikkert. Lagring av brannfarlige væsker må følge lokale regler for brannfarlig lager.

Fareklasser

Følg reglene for brannfarlige væsker: Brannfareklasse: A.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se applikasjonsavsnitt 1

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr**8.1. Kontrolparametre**

Eksponeringsgrense ifølge forskrift om tiltaks- og grenseverdier nr. 1358, 2011 med endringer:

Innholdsstoff	Grenseverdi ppm / mg/m ³	Anmerking
Etanol	500 / 950	-
Propylenglykolmonometyleter	50 / 180	E, H

H = Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden.

E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

DNEL/PNEC-verdi:**DNEL Etanol**

	Arbeidstakere	Forbrukere
Innånding - Kroniske Systemiske	380 mg/m ³	114 mg/m ³
Dermal - Kroniske Systemiske	8238 mg/kg bw/day	-

DNEL Propylenglykolmonometyleter

	Arbeidstakere	Forbrukere
Innånding - Kroniske Systemiske	369 mg/m ³	43,9 mg/m ³
Innånding - Akutte Systemiske	553,5 mg/m ³	-
Innånding - Akutte Lokale	553,5 mg/m ³	-
Dermal - Kroniske Systemiske	183 mg/kg bw/day	78 mg/kg bw/day
Oralt - Kroniske Systemiske	-	33 mg/kg bw/day

PNEC Etanol

Ferskvann	0,96 mg/L
Intermittent releases (Ferskvann)	2,75 mg/L
Sjøvann	0,79 mg/L
Jord	0,63 mg/kg soil dw

PNEC Propylenglykolmonometyleter

Ferskvann	10 mg/L
Intermittent releases (Ferskvann)	100 mg/L
Sjøvann	1 mg/L
Jord	4,59 mg/kg soil dw

8.2. Eksponeringskontroll

Det er ikke en eksponering scenario for dette produktet.

Egnede tiltak for eksponeringskontroll:

Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

Vask hendene etter bruk.

Personlig verneutstyr:**Åndedrettsvern:**

Ikke påkrevd.

Håndvern:

Ikke påkrevd.

Vern av øyne/ansikt:

Ikke påkrevd.

Hudvern:

Ikke påkrevd.

Begrensning av eksponering av miljøet:

Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Tilstandsform:	Tusj
Farge:	Forskjellige
Lukt:	Alkohol
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	-
Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde (°C):	-
Antennelighet:	-
Nedre/øvre antennessikkerhets- eller eksplosjonsgrense (vol-%):	-
Flammepunkt (°C):	< 21
Selvantennelsestemperatur (°C):	-
Nedbrytningstemperatur (°C):	-
pH-verdi:	7 - 9
Kinematisk viskositet (mm ² /s):	-
Løselighet(er):	-
Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:	-
Damptrykk:	-
Tetthet og / eller relativ tetthet:	-
Relativ dampetthet:	-
Partikkelegenskaper:	-

9.2. Andre opplysninger

Ingen.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet**

Ingen data.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå oppvarming og kontakt med antennelseskilder.

10.5. Uforenlige materialer

Ingen kjente.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Produktet spaltes ved brann eller oppvarming til høye temperaturer, og det dannes giftige gasser, som CO_x.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger****Akutt giftighet:**

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Innholdsstoff	Opptaksvej	Art	Test	Resultat
Etanol	Oral	Rotte	LD50	10470 mg/kg bw
Etanol	Inhalering	Rotte	LC50/ 4 Timer	116,9 mg/L air
Propylenglykolmonometyleter	Oral	Rotte	LD50	3739 mg/kg bw
Propylenglykolmonometyleter	Inhalering	Rotte	LC50/ 6 Timer	> 6000 - 7000 ppm
Propylenglykolmonometyleter	Dermal	Kanin	LD50	> 2000 mg/kg bw
Basic Yellow 37	Oral	Rotte	LD50	300 mg/kg bw
Basic Yellow 37	Dermal	Rotte	LD50	> 2000 mg/kg bw

Hudetsing/hudirritasjon:

Kan virke irriterende på huden, kan medføre rødme.

Kan absorberes gjennom huden og forårsake symptomer som svimmelhet og hodepine.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:

Kan virke irriterende på øyet.

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Kreftframkallende egenskap:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Reproduksjonstoksisitet:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

STOT — enkelteksponering:

Produktet avgir damp fra organiske løsemidler, som kan gi dødsighet og svimmelhet. I høye konsentrasjoner kan dampene gi hodepine og forgiftningssymptomer.

STOT — gjentatt eksponering:

Langvarig eller gjentatt eksponering, som hudkontakt eller innånding av damp, kan gi skader på sentralnervesystemet.

Aspirasjonsfare:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

11.2. Informasjon om andre farer

Testdata foreligger ikke.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Innholdsstoff	Testens varighet	Art	Test	Resultat
Etanol	96 Timer	Fisk	LC50	15,3 g/L
Etanol	48 Timer	Vannloppe	LC50	5012 mg/L
Etanol	72 Timer	Alge	EC50	275 mg/L
Propylenglykolmonometyleter	96 Timer	Fisk	LC50	6812 mg/L
Propylenglykolmonometyleter	48 Timer	Vannloppe	LC50	21100 - 25900 mg/L
Propylenglykolmonometyleter	168 Timer	Alge	EC50	> 1000 mg/L
Basic Yellow 37	96 Timer	Fisk	LC50	0,625 mg/L
Basic Yellow 37	48 Timer	Vannloppe	EC50	0,116 mg/L
Basic Yellow 37	72 Timer	Alge	EC50	0,13 mg/L

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Innholdsstoff	Nedbrytning i vannmiljøet	Test	Resultat
Etanol	Ja	BOD	5 Dager 74%
Propylenglykolmonometyleter	Ja	OECD Guideline 301 E	28 Dager 96%
Basic Yellow 37	Nei	OECD Guideline 301 D	35 Dager 22,51 %

12.3. Bioakkumuleringsevne

Innholdsstoff	Bioakkumulasjon spotensial	LogPow
Etanol	Nei	-0,35
Propylenglykolmonometyleter	Nei	0,37
Basic Yellow 37	Nei	1,76

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB vurdering

Produktet tilfredsstiller ikke kriteriene for PBT eller vPvB.

12.6. Endokrine forstyrrende egenskaper

Testdata foreligger ikke.

12.7. Andre skadevirkninger

Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Dette produktet er omfattet av regelverket om farlig avfall.

Samle søl og avfall i lukkede, tette beholdere for kassering i henhold til reglene om behandling av farlig avfall. Avfallet skal deklarerer og leveres til innsamlere og anlegg godkjent for håndtering av farlig avfall.

Avfallskode-EAL	Beskrivelse	Norsk avfallsstoffnummer
20 01 13	Løsemidler	7042

Særlig merking:

-

Forurennet emballasje:

Tom emballasje og rester skal leveres til den kommunale avfallsordningen for farlig avfall.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Ikke farlig ifølge ADR og IMDG, ettersom produktet overholder kriteriet SP 216 for FN 3175.

14.1 -14.4.

ADR

-

IMDG/IATA

-

14.5. Miljøfare

-

14.6. Særskilte forholdsregler for brukeren

-

14.7. Transporteres i løs form i henhold til tillegg II av MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**Kilder:**

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikalieagentur og om endring av direktiv 1999/45/EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissjonens forordning (EF) nr. 1488/94 og Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissjonens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer.

Forskrift 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (Produktforskriften) med endringer.

Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP), 16.06.2012 nr. 622, med endringer.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer.

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier) 06.12.2011 nr. 1358 med endringer.

Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning 06.12.2011 nr. 1355 med endringer.

Lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk [brannfarligvareloven] Lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk [brannfarligvareloven] (LOV-1971-05-21-47).

Annen merkning:

-

Anvendelsesbegrensninger:

Unge under 18 år må ikke handelsmessig utsettes eller anvende produktet. Unge over 15 år er dog unntatt denne regel, hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning.

Vær oppmerksom på arbeidsrestriksjoner for gravide og ammende kvinner.

Krav om særlig utdanning:

-

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Utarbeidet etter av EU forordninga 1907/2006 (REACH)

Annen informasjon:**Kilder:**

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006/EF (REACH).

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP).

Direktiv 2008/98/EF

ECHA – Det europeiske kjemikaliebyrået.

Fullstendig tekst for H-setninger som det refereres til i avsnitt 2+3:

H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H226	Brannfarlig væske og damp.
H301	Giftig ved svelging.
H302	Farlig ved svelging.
H314	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H318	Gir alvorlig øyeskade.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H335	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H400	Meget giftig for liv i vann.
H410	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Klassifisering i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008:

Flam. Liq. 2;H225	Basert på forsøksdata
Aquatic Chronic 3;H412	Beregningsmetode

Forkortelser og akronymer brukt i sikkerhetsdatabladet:

REACH: Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier.

CLP: Forordning om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger; forordning (EF) nr. 1272/2008.

CAS-nummer: Identifikasjonsnummer som er gitt et stoff i Chemical Abstracts Service.

EF-nummer: EINECS- og ELINCS-nummer (se også EINECS og ELINCS).

DNEL: Avledet nivå uten virkning.

PNEC: Beregnet null-effekt-konsentrasjon.

STOT: Giftvirkning på bestemte organer.

LD50: Dødelig dose for 50 % av en testpopulasjon (median dødelig dose).

LC50: Dødelig konsentrasjon for 50 % av en testpopulasjon.

EC50: Den konsentrasjon som gir 50% effekt på en bestemt parameter (feks. vekst) i en toksisitetstest

PBT: Persistent, bioakkumulerende og giftig stoff.

vPvB: Svært persistent og svært bioakkumulerende.

NOEC: Den høyest testede konsentrasjonen hvor en studie ikke har observert en statistisk signifikant effekt i eksponert populasjon sammenlignet med en passende kontrollgruppe.

NOAEL: Den høyest testede dosen eller det høyest testede eksponeringsnivået hvor det ikke forekommer statistisk signifikant økning i forekomsten eller alvorlighetsgraden av bivirkningene mellom den eksponerte befolkningen og en passende kontrollgruppe. Enkelte effekter kan oppstå på dette nivået, men de oppfattes ikke som skadelige eller forløpere for skadelige effekter.

Annet:

Opplysningene i dette sikkerhetsbladets gjelder kun produktet nevnt i avsnitt 1 og er ikke nødvendigvis gjeldende ved bruk sammen med andre produkter.

Endringer er blitt gjort i følgende avsnitt:

-

Dette databladet erstatter versjon:

-